

Výročná správa o činnosti

Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie
Mestského úradu v Banskej Bystrici

za rok 2018

©Vypracovali: **PhDr., Mgr. Karol Langstein** a kolektív OSV SKI MsÚ v Banskej Bystrici (*JUDr. Danko, Mgr. Debnárová, Mgr. Frémal, Herchlová, PhDr. Chmelíková, Mgr. Chudá, Mgr. Janáková, Kočíšová, Mgr. Lovásová, Mgr. Moreczová, Mgr. Špeník, Mgr. Užiková, a partneri mesta ÚzS SČK Banská Bystrica atď.*)

1. ÚVOD

Tak ako každý rok sme aj pri vyhodnocovaní roku 2017 stanovili priority Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie Mestského úradu v Banskej Bystrici (*d'alej len OSKI*) na rok 2018, ktoré vychádzali z potrieb, ktoré nastali v roku 2017. Na základe potreby materiálnej pomoci pre rodiny zažívajúce chudobu sme vypracovali Zámer zriadenia centralizovanej materiálnej pomoci, ktorú som nazval „Štvorlístok“ z dôvodu samotného významu tohto symbolu ako aj to, že by sa mali zozbierať a distribuovať vecné pomoci – šatstvo, biela technika, nábytok a možno trvanlivé potraviny alebo iné komodity ako obuv, podľa toho, čo sa podarí získať. Centralizácia takej pomoci má význam pre všetky pomáhajúce organizácie, ako aj pre tých, ktorí chcú tieto komodity darovať. Úlohu zriadiť túto formu pomoci dostalo na rok 2018 - Podnik medzitrhu práce v Banskej Bystrici (*d'alej len PMP*). V závere predošlej výročnej správy, sme uvádzali, že ostáva veriť a dúfať, že tak jednoduché ale zároveň potrebné centrum, budú schopní zrealizovať v roku 2018. Pravda je taká, že aj keď píšem tieto riadky v mesiaci apríl 2019, ešte stále nie je zriadené centrum materiálnej pomoci, ktoré mohlo pomáhať Banskobystričanom v núdzi, ako aj iným pomáhajúcim organizáciám v rámci celého Slovenska a možno aj zahraničia. Znovu sa potvrdzuje jedna objektívna pravda, že je to vždy o ľuďoch, ich kvalitách, chcení, nastavení a profesionalite. Ľudia dobrej vôle alebo aj takí, ktorí nechcú vyhadzovať funkčné veci, mohli mať svoje identifikované miesto, kde mohli tieto komodity odovzdať v dobrej viere. Nuž musíme si ešte počkať...

Ministerstvo zahraničných vecí je národným koordinátorom rozvojovej spolupráce v zmysle zákona č. 392/2015 a pôsobí pri realizácii dvojstrannej rozvojovej spolupráce, trojstrannej rozvojovej spolupráce a mnohostrannej rozvojovej spolupráce na ktorej sa podieľajú aj občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, nadácie a iné právnické osoby, ktoré nie sú zapojené na štátny rozpočet a ktoré nie sú zriadené na podnikanie. Tento zákon upravuje rozvojovú spoluprácu vrátane humanitárnej pomoci partnerským krajinám, jej princípy, východiská a nástroje, ktoré vyplývajú z koncepcných dokumentov Európskej únie a medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Humanitárna pomoc je prejav solidarity s ľuďmi v núdzi s cieľom zamedziť stratám na životoch a ujme na zdraví, zmierniť utrpenie a obnoviť základné životné podmienky ľudí po vzniku mimoriadnych udalostí, ako aj zmierňovať ich dlhodobé trvajúce následky a predchádzať ich vzniku a následkom... - *toto by mohli byť pridružené aktivity Štvorlístku smerom von, ak by bolo materiálu viac – toto žiadna zo samospráv systémovo nerealizuje* a pritom je pri zdroji všetkých tých možností, ktoré im obyvateľstvo dobrovoľne poskytuje. Rozvoj v zmysle zavedenia internetovej verzie Štvorlístku nebudem ani popisovať, rozvoj sa dá robiť - len je to o ľuďoch...

Do budúca je potrebné aktivity PMP zásadne oddeliť od prepojenia na OSKI hlavne z dôvodu, že aktivity - ktorým venujú pozornosť v súčasnosti sú originálnou pôsobnosťou štátnej správy a hlavne nenapĺňajú potreby a požiadavky OSKI podľa dohôd a zmlúv. Z toho dôvodu nemôžeme akceptovať pripojenie finančného krytia cez rozpočet nášho oddelenia o ktorom sme neboli ani len oboznámení.

Ďalšou prioritou, ktorú sme pomenovali pre rok 2018 je rozvoj sociálnych služieb a nových foriem intervencií v marginalizovaných Rómskych komunitách (*d'alej len MRK*), ktoré zavádzame v Režimovom bývaní a v jednotlivých komunitách. Ambíciou OSKI v roku 2018 bolo registrovanie Terénnej sociálnej služby krízovej intervencie v zmysle zákona 448/2008 Z.z., ktorej pôsobenie by sa v prvej fáze zameralo na osady MRK po stránke vyhodnocovacej v intenciách štátnej politiky MRK a v zmysle budúceho nastavenia nástrojov a intervencií podľa potrieb cieľových skupín a možností mesta Banská Bystrica. Predchádzajúce intervencie prostredníctvom terénnej sociálnej práce, ktorú zabezpečovali projektovo dvadsať rokov udržalo stav na jednom kvalitatívnom bode, ktorý nepresahoval rozvoj k pozitívnemu posunu cieľovej skupiny. Uvedomujeme si, že táto cieľová skupina musí zmeniť myslenie, konanie a rozhodovanie - ak chce dospieť k zmene lebo inak sa to realizovať nedá. Pri uvedení tejto podstaty sa budeme aj v nasledovnom období

venovať reálnemu pomenovaniu všetkých problémov, ktoré z MRK robia ľudí nepoužiteľných pre trh práce, česť výnimkám, tak aby nastavované politiky a intervencie mali jasné kontúry a pomenovali vec v ich plnej „nahote“ a originalite. Len vtedy, ak vieme jasne definovať, diagnostikovať problém je nádej, že dokážeme nastaviť pomoc vedúcu k zmene.

Výraznou kvalitatívnou zmenou prešiel najväčší MVO partner mesta v oblasti krízovej intervencie – Územný spolok SČK v Banskej Bystrici (*d'alej len ÚzS SČK*), ktorý zlepšuje výkon sociálnej práce a poradenstva smerujúce k aktívnej zmene života ich klientov. Nie je to jednoduché hlavne po tom, čo klienti roky stagnovali a dá sa povedať, že až zneužívali sociálne služby svojim laxným prístupom k riešeniu ich životov. Krízová intervencia nie len podľa zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách citujem: „...je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti.“ Teda výsledkom by mala byť osoba, pár alebo rodina schopná samostatne žiť bez potreby intervencie. Pri tom je potrebné prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností, poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni, spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou – ale hlavne musí klient aktívne spolupracovať. Ak nespolupracuje, tak sociálnu službu len zneužíva, stáva sa to hlavne z finančného hľadiska, kedy platby za sociálnu službu sú nižšie ako by boli náklady na bývanie, keby museli bývať samostatne. No pri tomto treba brať do úvahy rad ďalších faktorov, ktoré na toto prostredie a fungovanie pôsobia (o tom niekedy inokedy...). Keďže poskytovateľ sociálnej služby môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností, ktoré citovaný zákon neupravuje a zvyšujú kvalitu sociálnej služby - partner ÚzS SČK - využíva postup krokov, ktoré sme si zadefinovali, ako aktívne motivujúce klientov, k tvorbe úspor za predpokladu platenia úhrad za poskytovanú sociálnu službu, ktoré v budúcnosti budú slúžiť buď na zábezpeku nájmu alebo aj na zabezpečenie komodít potrebných na bývanie. Po celý čas sú financie výsostne vlastníctvom klientov a oni zodpovedajú za realizované vklady alebo výbery.

Na záver s potešením môžem konštatovať, že sme v októbri 2018, uvádzali do života publikáciu „Banskobystrická odysea budovania zariadení krízovej intervencie: 25 rokov zariadení krízovej intervencie v meste Banská Bystrica“ (autorov: Karol Langstein, Ivan Šediba a Zuzana Stanová), ktorá sa snaží priblížiť historický vývoj budovania zariadení krízovej intervencie v meste Banská Bystrica z pohľadu dvoch subjektov, ktoré boli na začiatku až dodnes pri jej budovaní - Mesta Banská Bystrica a Slovenského Červeného kríža Banská Bystrica. Publikácia má slúžiť na popularizáciu krízovej intervencie, ale možno aj ako inšpirácia pre tých, ktorí majú o danú problematiku záujem. Dozviete sa v nej ako zariadenia vznikali, s čím všetkým sa pri budovaní a udržaní siete stretávali, čo všetko museli prekonávať.

2. ROZPOČET A PERSONALISTIKA OSKI

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie MsÚ BB (d'alej len OSKI)

Štruktúra zamestnancov a ich náplne boli prezentované a publikované vo Výročnej správe OSKI za rok 2014. V roku 2018 bolo realizované doplnenie zamestnaneckých pozícií podľa potrieb OSKI na pokrytie zákonom stanovených kvót v zmysle platných zákonov a potrieb Mesta Banská Bystrica a na zastupovanie počas MD. Organizačný poriadok MsÚ Banská Bystrica.

(nájdete na : http://www.banskabystrica.sk/index.php?id_menu=12513)

ROZPOČET a jeho čerpanie v roku 2018 – podrobný prehľad o čerpaní rozpočtu je predmetom základného dokumentu – Rozpočet a Záverečný účet Mesta Banská Bystrica za rok 2017 a tak nie je potrebné a efektívne duplicitne venovať tú istú pozornosť vo viacerých dokumentoch.

(nájdete na : http://www.banskabystrica.sk/?id_menu=24210)

Čerpanie rozpočtu OSKI v roku 2017 znázorňujú nasledovné prehľady:

OSKI		Strana: 1			
za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018		Dátum: 25.01.2019			
Platná mena EUR (v EUR)					
Kód	Názov	Schválený	Upravený	Plnenie	% pln.
600	Bežné výdavky	202 040.00	230 289.00	197 701.07	85.85
630	Tovary a služby	142 170.00	165 160.00	142 176.73	86.08
632	Energie, voda a komunikácie	58 930.00	59 401.00	55 356.31	93.19
632001	Energie	34 990.00	37 333.00	35 411.02	94.85
632002	Vodné, stočné	23 480.00	21 255.00	19 105.97	89.89
632004	Komunikačná infraštruktúra	400.00	753.00	773.80	102.76
632005	Telekomunikačné služby	60.00	60.00	65.52	109.20
633	Materiál	11 820.00	11 820.00	9 406.67	79.58
633001	Interiérové vybavenie	1 000.00	1 000.00	857.65	85.77
633004	Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	1 000.00	1 793.00	1 770.00	98.72
633006	Všeobecný materiál	6 950.00	6 134.00	4 495.14	73.28
633009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné a kompenzačné pomôcky	400.00	400.00	177.16	44.29
633010	Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	1 320.00	1 257.00	995.33	79.18
633011	Potraviny	1 100.00	1 100.00	1 026.09	93.28
633013	Softvér	0.00	86.00	85.30	99.19
633015	Palivá ako zdroj energie	50.00	50.00	0.00	0.00
634	Dopravné	600.00	600.00	58.05	9.68
634004	Prepravné a nájom dopravných prostriedkov	600.00	600.00	58.05	9.68
635	Rutinná a štandardná údržba	16 760.00	16 760.00	12 169.84	72.61
635002	Výpočtovej techniky	100.00	100.00	0.00	0.00
635004	Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	1 860.00	1 860.00	35.13	1.89
635006	Budov, objektov alebo ich častí	14 800.00	14 800.00	12 134.71	81.99
636	Nájomné za nájom	20 790.00	20 641.00	20 791.60	100.73
636001	Budov, objektov alebo ich častí	20 790.00	20 641.00	20 791.60	100.73
637	Služby	33 270.00	55 938.00	44 394.26	79.36
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	100.00	100.00	0.00	0.00
637002	Konkurzy a súťaže	200.00	200.00	73.00	36.50
637004	Všeobecné služby	14 700.00	14 700.00	6 771.11	46.06
637005	Špeciálne služby	4 000.00	4 000.00	1 560.78	39.02
637006	Náhrady	200.00	200.00	0.00	0.00
637012	Poplatky a odvody	0.00	20 758.00	20 758.41	100.00

3. SOCIÁLNO-PRÁVNA OCHRANA DETÍ A KURATELA DOSPELÝCH

OSKI zabezpečuje ako prenesený výkon štátnej správy – osobitný príjemca dávky v prípadoch keď dochádza k porušovaniu zákona (záškoláci – neospravedlnené hodiny) a v týchto prípadoch je ustanovené Mesto ako poskytovateľ tejto dávky vo vecnej alebo finančnej forme (jedná sa čisto o transfer financií s ktorým máme ďalšie výdavky a prácu navyše – kontrola faktúr, manipulačné poplatky a pod.) a v prípadoch, v ktorých je ustanovený dohľad nad maloletým dieťaťom v rodine, ktorá poberá dávky v hmotnej núdzi a príspevky k nim (ďalej len DvHNaP) – sme osobitným príjemcom celej DvHNaP.

Tabuľka č. 1:

Osobitný príjemca (OP)	2016	2017	2018
Počet detí porušujúcich ŠZ (za neospravedlnené hodiny)	37	39	35
Počet detí nad ktorými bol ustanovené opatrenie SPO (dohľad a pod.)	82	83	76
Počet vystavených poukazov spolu	828	834	678

za agendu Osobitného príjemcu			
Počet rodín v ktorých sa vykonáva OP - PnD	92	93	67
Z toho počet rodín v ktorých sa vykonáva OP- PnD + DvHN P	6	6	4

OSKI prostredníctvom poverených zamestnancov (Mgr. Lovásová a Mgr. Frémala) vykonáva aj výkon poručníctva, čo predstavuje zákonné zastupovanie detí bez osobnej starostlivosti, ktoré nemajú rodičov (opustené deti, utajené pôrody, rodičia pozbavení rodičovských práv, siroty a pod.). Táto agenda si vyžaduje zastupovanie vo všetkých súdnych úkonoch a iných rozhodnutiach, pre ktorých sa vyžaduje vyjadrenie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa (osvojenie, majetkový opatrovník, zastupovanie dieťaťa pri riešení vážneho zdravotného stavu, operačné zákroky, doklady, preukazy ZŤP a pod). Náročnosť agendy nie je len z pohľadu ľudského rozmeru ale aj časového.

Tabuľka č. 2:

Poručníctvo	2016	2017	2018
Počet detí, ktorým sa realizovalo Poručníctvo	28	30	36
Počet úkonov spojených s poručníctvom	62	65	68
Počet správ poručníka OS	26	31	28

V zmysle zákona 305/2005 Z.z. SPO a KD, OSKI poskytuje legislatívnu súčinnosť s DeD a ÚPSVaR BB pri tvorbe a vyhodnocovaní Individuálneho plánu rozvoja dieťaťa (ďalej len IPROD) ako jeden z účastníkov, ktorý je povinný jedenkrát za 6 mesiacov aktualizovať IPROD.

Tabuľka č. 3 :

IPROD	2016	2017	2018
Počet správ celkom (DeD + ReC)	92	94	98
Počet správ DeD	86	88	96
Počet správ ReC	6	6	2

V rámci agendy detí umiestnených v DeD z mesta Banská Bystrica sa realizujú výjazdy do biologických rodín týchto detí aj z dôvodu agendy IPROD, ale aj ako snaha zmeniť pomery na strane rodiny.

V zmysle novely zákona č.305/2005 bol v roku 2018 poskytnutý príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého.

Tabuľka č. 4 :

Ústavné starostlivosť detí z Banskej Bystrice	2016	2017	2018
Počet detí umiestnené v DeD	53	51	59
Počet detí umiestnené v ReC + KS	5	4 + 9	4+6
Počet detí umiestnené v DSS	1	1	0
Spolu	59	65	69
Počet intervencií v biologickej rodine dieťaťa umiestneného v NRS	85	87	84
Počet detí ktorým bol poskytnutý príspevok na osamostatnenie	-	-	1

Ďalšou agendou OSKI je v zmysle zákona č.417/2013 Z.z. o hmotnej núdzi, poskytovanie

jednorázovej dávky v hmotnej núdzi (ďalej len JDvHN) a pohotovostnej potravinovej pomoci (ďalej len PPP).

Tabuľka č. 5 :

Forma poskytovanej pomoci	2016	2017	2018
Počet prijatých žiadostí o JDvHN	23	16	10
Počet poskytnutých JDvHN	12	7	5
Počet zamietnutých JDvHN	11	9	5
Počet poskytnutej PPP	69	29	37

OSKI v roku 2018 v rámci súčinnosti s orgánmi štátnej a verejnej správy (Okresné súdy, Úrady práce sociálnych vecí a rodiny – ďalej len ÚPSVaR, a iné inštitúcie a organizácie) prešetrili, vypracovali a zaslali žiadateľom. OSKI sa zúčastnilo 21 rodinných konferencií.

Tabuľka č. 6 : Prehľad správ poskytovaných v rámci súčinnosti s inými organizáciami

Druh správ	2016	2017	2018
Správa o povesti OS (výživné, rozvod a pod.)	423	268	192
Správa o povesti ÚPSVaR k žiadosti o NRS	15	16	19
Správa o nesvojprávnych	148	131	135
Iné dožiadania	84	79	65

V rámci schválenia Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č. 9/2009 – Štipendijný fond A.Hanzlíka – OSKI posudzuje splnenie podmienok daných týmto nariadením a svoje stanovisko o splnení resp. nesplnení podmienky príjmu žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, kompetentnému Odboru školstva MsÚ. V roku 2018 bolo na OSKI odstúpené z Odboru školstva MsÚ na posúdenie celkovo **8** žiadostí o štipendium.

V zmysle VZN o SPO poskytuje mesto finančné prostriedky na cestu rodiča za dieťaťom umiestneným v NRS za stanovených podmienok. V roku 2018 bolo vydaných 5 žiadostí, z toho 3 žiadosť nepodali, 1 nepredložil náklady a 1 žiadateľovi boli preplatené náklady na dopravu.

OSKI v roku 2018 v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a v znení zmien a doplnkov zabezpečoval pohreb pre občana, ktorý zomrel na území mesta a nemá ho kto pochovať, pre **9** zomrelých.

V roku 2018 bolo vypracovaných 575 správ o povesti z miesta bydliska pre silové zložky (Polícia, Ministerstvo vnútra, NAKA, Okresné súdy – trestné veci, štátne občianstvo, posúdenie spoľahlivosti zamestnancov a pod.).

Sociálne poradenstvo a pomoc v hľadaní zamestnania, konsolidácia dlhov...

V roku 2018 bola poskytnutá sociálna služba celkovo 113 klientom. Z tohto počtu bolo 29 klientov v dlhodobom riešení. Jednalo sa prevažne o pomoc v riešení aktuálnej sociálnej situácie, ktorá si vyžadovala dlhodobú, obojstrannú spoluprácu. Klientom bola poskytovaná pomoc v súvislosti s možnosťami uplatnenia sa na trhu práce, sociálne poradenstvo, možnosti riešenia dlhov, následne možnosti inej formy bývania.

Jednalo sa o **13 žien a 16 mužov**. Zvyšným 87 klientom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, pomoc vo forme potravín, resp. klienti boli riešení ďalšími zložkami OSKI MsÚ.

Tabuľka č. 7 : Štruktúra profilu klientov v rámci poradenstva:

ZnB „Kotva“	SCHC „Prístav“	Nočľaháreň „Večierka“	Mimo siete zariadení
9	4	2	14

Klienti, ktorým bola poskytnutá sociálna pomoc boli prevažne mimo siete zariadení poskytujúcich sociálne služby (14), z toho štyria klienti aj so svojimi rodinami bývali v mestských nájomných bytoch na Internátnej ulici č. 12 („posunuli“ sa zo zariadenia poskytujúceho sociálne služby do nájomného bytu). Ostatní klienti (mimo siete zariadení) bývali u svojej rodiny, príbuzných, či využívali služby ubytovní v meste Banská Bystrica.

S klientmi sa pracovalo formou tzv. „Klientského hárku“, ktorý pozostáva z informácií o klientovi a rodine, sociálnych väzbách (anamnéza). V klientskom hárku sa zadefinujú problémy, možnosti riešenia, aktivity, zaznamenávajú sa v ňom postupy, čiastkové ciele a úlohy (a ich výsledky), ktoré sa vopred stanovia (s prihliadnutím na princíp individuality klienta, jeho schopnosti a možnosti). S klientmi boli spracované životopisy, žiadosti o prijatie do zamestnania. Dostávali aktuálne ponuky pracovných ponúk, sprostredkované boli pracovné pohovory. V prípade dlhov, či exekúcií boli spracúvané návrhy na splátkový kalendár (pri dlhoch voči Mestu Banská Bystrica, najčastejšie sa jednalo o daň za komunálny odpad). Pokračovala spolupráca s tunajším Centrom právnej pomoci, ktorého služby klienti využívali. Klientom bol poskytnutý sprievod (prvý kontakt) – bankové inštitúcie, exekútorický úrad (v BB), CPP, Oddelenie daní a poplatkov MsÚ BB a i.

Tabuľka č. 8 : Dosiadnuté vzdelanie klientov v rámci poradenstva:

ZŠ	SOU - VL	SOU, SPŠ maturita	VŠ
24	4	1	0

Na základe obojstrannej spolupráce, motivácie a vlastnej aktivity sa podarilo 3 klientom nájsť si zamestnanie. Jednalo sa o pracovné pozície v priemyselnej výrobe, upratovacie a čistiace práce a potravinársky priemysel. Klientom boli navrhované možnosti využitia rekvalifikačných kurzov, či kurzov obsluhy VZV, hygienické minimum, opatrovateľský kurz, s cieľom zvýšiť šancu uplatnenia na trhu práce.

Tabuľka č. 9: Zamestnanosť klientov

Zamestnaní	Nezamestnaní, AP	Zamestnaní na dohodu	Brigády
3	9	7	10

Prekážky, ktoré klienti najčastejšie uvádzali v uplatnení sa na pracovnom trhu: zadlženosť, hrozba exekúcií, nízke vzdelanie, strata pracovných návykov, rasová diskriminácia, zdravotné problémy, starostlivosť o maloleté deti.

V roku 2018 boli vykonávané aj priame intervencie, šetrenia v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby krízovej intervencie (Zariadenie núdzového bývania a dočasného ubytovania „Kotva“ a v ďalších spolupracujúcich zariadeniach, poskytujúcich sociálne služby krízovej intervencie: ÚzS SČK Banská Bystrica: Sociálno-charitatívne centrum Ivana Šedibu „Prístav“, „Nádej-Šanca“, Tulska 38, Banská Bystrica; Zariadenie dočasného ubytovania „Manu“, Nočľaháreň „Večierka“ Pod Urpínom 6, Banská Bystrica; Dom pre núdznych, Diecézna charita, Tajovského 1 Banská Bystrica; Krízové stredisko Dom sv. Alžbety, 9. mája 74, Banská Bystrica.

Zrealizovalo sa približne 400 konzultácií zaznamenaných v záznamových hárkoch klienta.

Tabuľka č. 10 : Náhradná rodinná starostlivosť

	Centrum (DeD)pre rodiny s detmi	ReC	KS	SPOLU
Počet klientov k roku 2018	59	4	6	69

V roku 2018 celkovo 69 maloletých detí umiestnených v ústavnej starostlivosti. Z tohto počtu bolo 59 maloletých detí umiestnených v Centrách pre deti a rodiny, 4 maloleté deti

v reedukačných centrách (ďalej len ReC) a 6 maloletých detí v krízovom stredisku (ďalej len KS).

Tabuľka č. 11 :

Činnosti	Intervencia v ZSS - KI	Konzultácie	ÚZ	IPROD	PK	Šetrenie v teréne SPO	Šetrenie v rodinách NO	Poručníctvo	Opatrovníctvo
Počet	31	398	109	98	21	68	96	36	2

V roku 2018 bolo spracovaných celkovo 96 správ o sociálnej situácii v rodinách. Vykonávané boli priebežne šetrenia v domácnostiach rodičov, či rodiny maloletých detí. Realizovali sa intervencie (s rodinou) v rámci Plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Prípadové konferencie (21x) slúžili na stanovenie jednotlivých postupov a úloh v rámci plánu SP, priebežné vyhodnotenia práce zainteresovaných subjektov (ÚPSVaR, DeD/ReC/KS, MsÚ BB.), dieťaťa, rodičov, ostatnej rodiny.

4. BYTOVÁ POLITIKA

4.1 Žiadosti o nájomné byty postavené s podporou Štátneho fondu rozvoja bývania

Tabuľka č. 12: Prehľad prijatých žiadostí o prenájom nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v rokoch 2015 -2018

Prijaté žiadosti o nájomné byty	roky			
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018
Počet zaevidovaných kompletných žiadostí spĺňajúcich kritériá v zmysle aktuálneho platného VZN	54	33	37	35
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký príjem, nízky príjem, dlh voči Mestu BB)	7	3	9	24
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	20	17	10	6
Počet prijatých žiadostí	81	53	56	65

Tabuľka č. 13: Prehľad kompletných žiadostí o prenájom nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v zozname žiadateľov - podľa preferovanej veľkosti bytu

Preferovaná veľkosť bytu	Počet žiadostí			
	k 31.12.2015	k 31.12.2016	k 31.12.2017	k 31.12.2018
Garsónky	4	5	9	2
Jednoizbové byty	40	36	47	78
Dvojizbové byty	68	70	71	70
Trojizbové byty	29	31	34	15
Štvorizbové byty	2	3	1	1
SPOLU:	143	145	162	166

Zdroj: Odbor sociálnych vecí – Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

V roku 2018 oddelenie krízovej intervencie taktiež posudzovalo 28 žiadostí o opakované uzatvorenie nájomných zmlúv v bytoch Štátneho fondu rozvoja bývania na ul. Sládkovičova 38-44 a Šalgotárjanska 2A- 2D, Banská Bystrica s nájomcami, pri ktorých je rozhodujúce plnenie

príjmových podmienok podľa zákona č. 443/2010 Z.z. Všetky žiadosti boli kladne vybavené.

Oddelenie krízovej intervencie zároveň posúdilo pre spoločnosť MBB a.s. Banská Bystrica v **107** prípadoch plnenie zákonných podmienky (zák. č. 443/2010 Z.z.) pre opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy v bytoch Štátneho fondu rozvoja bývania v lokalitách Rudohorská 27, Kráľovohol'ská 20-22 a Medená 1-11, Banská Bystrica. Všetkých 107 nájomcov spĺňalo príjmové podmienky a nájomné zmluvy boli predĺžené.

4.2. Nájomné byty Internátna 12, Banská Bystrica

V zmysle platného VZN č. 10/2011 oddelenie krízovej intervencie eviduje žiadosti o prenájom nájomného bytu v režimovom bývaní na Internátnej 12, Banská Bystrica.

Na základe priebežného uvoľnenia nájomných bytov na Internátnej 12, Banská Bystrica bolo počas roka 2018 kladne vybavených **5** žiadostí

Tabuľka č. 14: Prehľad prijatých žiadostí o prenájom bytu na Internátnej 12, Banská Bystrica

Prijaté žiadosti o nájomné byty Internátna 12, BB	roky			
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018
Počet zaevidovaných kompletných žiadostí spĺňajúcich kritériá v zmysle aktuálneho platného VZN	4	5	4	9
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký príjem, nízky príjem, dlh voči Mestu BB)	1	1	3	2
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	3	4	0	6
Počet prijatých žiadostí	8	10	7	17

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

4.3. Nájomné byty na ulici Švermova 45A, Banská Bystrica

Počas roka 2018 boli priebežne obsadzované uvoľnené nájomné byty vyčlenené pre naliehavé prípady v dome na Švermovej ul. 45A, Banská Bystrica, kde je spolu 16 bytových jednotiek. So žiadateľmi sme uzatvorili **4** nové nájomné zmluvy na dobu určitú 1 rok. V štyroch prípadoch boli uzatvorené dodatky k pôvodným NZ z dôvodu predĺženia doby nájmu o 6 mesiacov v zmysle VZN č. 10/2011.

Tabuľka č. 15: Prehľad žiadostí o nájomné byty Švermova 45A, Banská Bystrica

Prijaté žiadosti na Švermovu 45A	Rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2018
Vyradené žiadostí z dôvodu nesplnenia kritérií	2	0	1	5
Nekompletné, resp. neaktuálne žiadostí	3	2	1	2
Kladne vybavené žiadostí	9	6	6	4
Spolu prijaté žiadosti	14	8	8	11

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

4.4. Prehľad nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica a MBB a.s. Banská Bystrica

Odbor sociálnych vecí – oddelenie krízovej intervencie malo k 31.12.2018 v správe **92** nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica. Počas roka 2018 bol odpredaný jeden nájomný byt na ulici Podháj 51-53 v zmysle zákona č. 182/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Spoločnosť MBB a.s. vlastní **184** nájomných bytov na Medenej, Kráľovohoľskej a Rudohorskej ul., B.Bystrica postavených zo Štátneho fondu rozvoja bývania a **44** nájomných bytov na Internátnej 12, B.Bystrica, ktoré oddelenie krízovej intervencie v rámci svojej kompetencie obsadzuje v zmysle pravidiel stanovených vo VZN č. 10/2011.

Tabuľka č. 16: Prehľad nájomných bytov k 31.12.2018

Nájomný dom	Počet bytových jednotiek	Vlastník bytu
Sládkovičova 38-44	13	Mesto Banská Bystrica
Šalgotarjárska 2A-2D	40	Mesto Banská Bystrica
Švermova 45A	16	Mesto Banská Bystrica
Podháj 51-53	17	Mesto Banská Bystrica
Okružná 5	1	Mesto Banská Bystrica
Mládežnícka 23	1	Mesto Banská Bystrica
Cesta ku Smrečine 7	2	Mesto Banská Bystrica
Moskovská 40	1	Mesto Banská Bystrica
Družby 13	1	Mesto Banská Bystrica
SPOLU	92 bytových jednotiek	Mesto Banská Bystrica
Medená 1-11	90	MBB,a.s.
Rudohorská 27	64	MBB,a.s.
Kráľovohoská 20-22	30	MBB, a.s.
Internátna 12	44	MBB, a.s.
SPOLU	228 bytových jednotiek	MBB a.s.
SPOLU nájomných bytov	320 bytových jednotiek	

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ Banská Bystrica

5. KRÍZOVÁ INTERVENCIA

Tak ako sme už v predchádzajúcich správach písali, **cieľom krízovej intervencie je jednotlivec alebo rodina, ktorá sa po poskytnutí intervencií, stane samostatnou, integrovanou, nebude potrebovať pomoc sociálnych pracovníkov a úspešne zvládne proces osamostatnenia sa.** Tento proces nie je jednoduchý a niekto prežíva len jednu krízu a ľahšie sa adaptuje v živote, druhí zas majú spleť kríz, ktorú treba rozmotávať a riešiť postupne a to si vyžaduje určitý čas a obojstrannú spoluprácu. Preto neexistuje jednoznačný vzorec na riešenie týchto situácií a jednotlivé formy pomoci môžeme len regulovať na základe skúseností z praxe, prostredníctvom intervencie akceptom individuality, nastavovania VZN, Prevádzkových poriadkov, Zásad, interných usmernení a pod.

5.1 KRÍZOVÁ INTERVENCIA PRE RODINY S DEŤMI

Prioritou Mesta Banská Bystrica a tým aj Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie je, aby rodina žila v prirodzenom prostredí za aktívnej účasti všetkých jej členov aj prostredia.

Preto stojí za to pomôcť rodine a dať jej poslednú šancu na zachovanie rodinných väzieb v zariadeniach na to určených. Takýmito zariadeniami sú aj „Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi a Zariadenie dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi KOTVA II., Mičinska cesta 19 v Banskej Bystrici, ktoré sú v prevádzke od roku 2001 za súčinnosti Mestského úradu, Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie a MBB, a.s.

„Zariadenie núdzového bývania KOTVA“ - útulok pre rodiny s deťmi bolo zriadené v zmysle Zásad poskytovania dočasného a núdzového bývania KOTVA IV, II pre rodiny s maloletými deťmi schváleného uznesením č.283/2001 Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici zo dňa 23.10.2001 ako účelové zariadenie mesta Banská Bystrica pre tehotné ženy a rodiča, rodičov s maloletými deťmi, s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica minimálne 5 rokov a pre občanov z iných regiónov, ktorí majú trvalý pracovný pomer na území mesta minimálne posledné 3 roky (za predpokladu trvania pracovného pomeru), ktorí sa ocitli bez prístrešia.

5.1.1. „Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi

Do 30.09.2014 sme poskytovali sociálne služby ako zariadenie núdzového bývania. Z dôvodu zmeny legislatívy, od 1.10.2014 poskytujeme sociálne služby ako útulok pre rodiny s deťmi na základe §26 zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

V zariadeniach sociálnych služieb - útulku a ubytovaní KOTVA - sa poskytujú sociálne služby rodine s dieťaťom, alebo jednotlivcovi s dieťaťom, v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať. Klienti majú minimálne posledných 5 rokov trvalý pobyt v Meste Banská Bystrica, resp. jeden člen rodiny posledné 3 roky vykonával na území Mesta Banská Bystrica zárobkovú činnosť.

Na základe Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov poskytujeme: sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pracovnú terapiu, nevyhnutné ošatenie a obuv. V zariadení utvárame podmienky na: prípravu stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť.

Z odborných činností poskytujeme :

- 1.) Sociálne poradenstvo, posúdením povahy problému klienta, poskytnutím základných informácií o možnostiach riešenia problému, prípadného odporúčenia a sprostredkovania ďalšej odbornej pomoci.
- 2.) Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Na základe písomného súhlasu klientov poskytujeme poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme klienta.
- 3.) Pracovnú terapiu. Klientov vedieme k osvojeniu pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja ich fyzických, mentálnych a pracovných schopností a ich začlenenia do spoločnosti

Z obslužných činností poskytujeme:

- 1.) Ubytovanie - bývanie v obytnej miestnosti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním. Obytná miestnosť pozostáva z postele s vankúšom, prikrývkou a obliečkami, plachta, skrine, stola, stoličky. Klientom sa poskytujú sociálne služby v rozsahu na určitý čas – 12 mesiacov.

Z ďalších činností utvárame podmienky na :

- 1.) Prípravu stravy. Klienti majú možnosť prípravy jedla v spoločnej kuchyni. Kuchyňa je vybavená prac. stolom s dresom, sporákom a rúrou na pečenie. Klienti majú k dispozícii 2 chladničky s mrazničkami a skrinky na potraviny. V prípade potreby im poskytujeme aj kuchynský riad.
- 2.) Na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Klienti majú k dispozícii spoločné toalety, umývadlá, sprchové kúty. Pre deti je k dispozícii vaňa a prebalovací pult. V prípade potreby poskytujeme aj uteráky a osušky.
- 3.) Pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Klienti majú k dispozícii 3 automatické práčky, sušiaci na bielizeň. V prípade potreby im poskytujeme aj prach na pranie.
- 4.) Nevyhnutné ošatenie a obuv v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti.
- 5.) Záujmovú činnosť. Na rozvoj schopností a zručností prijímateľov sociálnej služby. Klienti majú k dispozícii plne vybavenú herňu s hračkami, knihami, PC. Deti spolu s rodičmi zapájame do rôznych záujmových aktivít (návšteva kina, plavárne, výlety do prírody, tvorivé dielne, kreslenie, športové súťaže pre deti a rodičov – zmysluplné trávenie voľného času.) Príprava detí na vyučovanie, ap.

Úlohou sociálnej práce v ZNB a ZDÚ je umožnenie prijímateľom sociálnej služby zapojiť sa do aktivít, podľa ich záujmov, možností a schopností, poskytnúť im väčší priestor pre sebarealizáciu, zvýšenie samostatnosti, rozvoj osobnosti, a tým prispieť ku postupnej eliminácii patologických javov v správaní, s cieľom dosiahnutia najvyššieho možného individuálneho stupňa všestranného rozvoja prijímateľa sociálnej služby. Za týmto účelom sa vytvára pre každého klienta individuálny rozvojový plán.

Klient ako osobnosť má svoje špecifiká, pri práci využívame individuálny prístup ku klientom. Klienti si sami pripravujú stravu, perú, udržiavajú poriadok na izbách a v areáli zariadenia. Sociálnymi pracovníkmi a informátormi sú vedení, usmerňovaní, využívame pri práci metódy vysvetľovania, ako aj samotnej názornej ukážky, spoločnej práce pri príprave stravy, upratovaní, praní. Pomáhame a vedieme klientov pri zdravotnej starostlivosti, osobnej starostlivosti o deti, pri výchove detí s cieľom predchádzania umiestnenia detí do ústavnej starostlivosti z dôvodu zanedbávania a ohrozenia mravnej výchovy detí – vedenie k pravidelnej školskej dochádzke.

Klienta podporujeme, povzbudzujeme, chválime už pri čiastkových úlohách, čím ho motivujeme k osobnému rozvoju a pozitívnemu obrazu o sebe.

Pomoc pri hľadaní práce, uplatňovaní sa na trhu práce je zabezpečená individuálnou prácou klienta so sociálnym pracovníkom – poradcom pre sprostredkovanie zamestnania, ich uplatnenia na trhu práce v závislosti od klientových schopností, zručností a vedomostí. Posilňujeme ich pracovné návyky, pravidelným príjmom zo zamestnania si plnia funkciu zabezpečenia rodiny.

Deti sa pravidelne pripravujú na vyučovanie, rozvíjajú svoje zručnosti, schopnosti, vedomosti za pomoci sociálnych pracovníkov NKC Kotvička. Aktívne sa zapájajú aj s rodičmi do aktivít

organizovaných NKC KOTVIČKA, navštevujú MŠ, ZŠ , ŠZŠ , záujmové činnosti organizované CVČ Harvanské a doučovacieho programu Spojivko.

Klienti môžu svoju spokojnosť, resp. nespokojnosť vyjadriť na tzv. „Pokecoch“, ktoré pravidelne organizujeme.

Individuálny plán rozvoja osobnosti a rodiny je zameraný na nasledovné oblasti :

- **Práca:** Vedenie klientka k evidencii na úrade práce. Motivovanie klienta k hľadaniu zamestnania, príprava klienta (curriculum vitae, telefonický rozhovor, príprava na pracovný pohovor), vyhľadanie vhodného pracovného miesta, kontaktovanie zamestnávateľa. Overovanie úspešnosti zaradenia klienta do pracovného pomeru.

- **Ubytovanie:** Posúdenie možností klienta, vyhľadanie vhodného ubytovania aj po skončení bývania v útulku, možné vybavenie poskytovania príspevku na bývanie.

- **Sociálne zabezpečenie:** Na základe zhodnotenia postavenia klienta zistenie možností sociálneho zabezpečenia (štátne sociálne dávky: rodičovský príspevok, prídavky na deti, náhradné výživné, dávka v hmotnej núdzi, kompenzačné príspevky, dôchodky ap.) a pomoc pri vypisovaní tlačív a ich vybavovaní.

- **Základné dokumenty:** Informovanie klienta o spôsobe vybavenia základných dokumentov (rodný list, zmena trvalého bydliska, OP) a komunikácia s úradmi.

- **Zdravie a závislosti:** Riešenie zdravotných problémov klienta – psychické, fyzické (zmena alebo vybavenie lekára, príspevky, liečenie, ZŤP). Závislosti klientov riešime v spolupráci s Centrom prevencie liekových a drogových závislostí Banská Bystrica. Komunikácia so zdravotnými poisťovňami, vedenie klientov k úhrade zdravotného poistenia.

- **Osobné problémy a rodinný život:** Individuálne konzultácie s klientmi s cieľom nájsť možnosti riešenia ich osobných a rodinných problémov akéhokoľvek druhu (partnerský vzťah, vzťah rodič – dieťa).

- **Právne problémy:** Informovanie klientov o možnostiach právnej ochrany v oblasti občianskeho a trestného práva, najmä exekúcie, rozvod, výživné, určenie otcovstva. Spisovanie návrhov, resp. spolupráca s Centrom právnej pomoci.

- **Výchova a starostlivosť o dieťa:** zdravotná starostlivosť–preventívne lekárske prehliadky, školská dochádzka, komunikácia so šk. zariadeniami, záujmová činnosť, osobná starostlivosť, so zameraním na všestranný rozvoj dieťaťa, rozvoj a upevňovanie rodičovských zručností. Spolupráca s ÚPSVaR , zúčastňovanie sa prípadových konferencií, spolupráca so školskými zariadeniami.

- **Oddlžovanie:** intenzívnou a individuálnou prácou sa nám podarilo u viacerých rodín znížiť nielen dlh rodín voči Bytovému podniku mesta, ale aj Mestu Banská Bystrica za komunálny odpad. Po oddlžení sa a získaní zamestnania môže byť rodinám pridelený nájomný byt na Internátnej 12 v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 17: Využívanie „Zariadenia núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi

	Počet dospelých	Počet detí	SPOLU
Rok 2004	43	56	99
Rok 2005	30	39	69
Rok 2006	23	34	57
Rok 2007	29	35	64
Rok 2008	19	33	52
Rok 2009	25	42	67
Rok 2010	28	53	81
Rok 2011	16	26	42
Rok 2012	21	33	54
Rok 2013	20	28	48

<i>Rok 2014</i>	19	33	52
<i>Rok 2015</i>	23	34	57
<i>Rok 2016</i>	12	24	36
<i>Rok 2017</i>	20	35	55
<i>Rok 2018</i>	21	22	43

V roku 2018 bolo v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi ubytovaných spolu **43 klientov**, z toho **21 dospelých** a **22 detí**.

Tabuľka č.18: Využívanie „Zariadenia núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi podľa mesiacov, počet klientov v zariadení

Mesiac / Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Január	30	26	27	18	28	20	24	20	20
Február	28	26	22	18	31	24	24	21	15
Marec	34	26	28	22	26	23	13	21	15
Apríl	34	27	28	22	26	23	14	23	15
Máj	34	28	28	15	26	27	10	24	15
Jún	31	25	29	12	26	26	17	25	21
Júl	27	26	29	12	28	27	24	20	22
August	47	26	27	18	24	26	25	11	23
September	48	20	26	25	24	26	25	11	20
Október	47	20	30	27	28	26	23	24	15
November	47	26	29	24	27	29	19	24	22
December	25	20	21	27	27	22	20	20	22
Spolu	385	296	324	240	321	299	238	244	225
Priemerný počet klientov v zariadení /mesačne	35	24,67	27	20	26,75	24,92	19,83	20,33	18,75

Tabuľka prehľad o počte klientov, ktorí boli umiestnení v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV.“ - útulok pre rodiny s deťmi v jednotlivých rokoch a mesiacoch. V roku 2018 bolo v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV.“- útulku pre rodiny s deťmi priemerne cca 19 klientov mesačne.

Tabuľka č. 19 : Vzdelanie klientov „Zariadenia núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi

Vzdelanie	Dosiahnuté vzdelanie			
	Špeciálna ZŠ	Nedokončená ZŠ	ZŠ	SOU
2004	12	8	16	6
2005	6	11	8	5
2006	8	6	6	3
2007	12	9	4	4
2008	4	5	8	2
2009	0	2	13	5
2010	3	4	12	9
2011	0	3	7	5
2012	5	2	10	4
2013	7	0	7	6
2014	7	2	8	2
2015	6	4	8	5
2016	3	2	3	4
2017	4	6	2	8
2018	8	5	4	4

V tabuľke je uvedený prehľad dosiahnutého vzdelania klientov KOTVA IV.. V roku 2018 bolo v zariadení 8 klientov s ukončenou špeciálnou základnou školou, štyria s ukončenou základnou školou, štyria s ukončeným SOU a piati klienti bez ukončenej základnej školy.

Tabuľka č. 20: *Dôvod využívania sociálnej služby v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi*

Dôvod príchodu do zariadenia núdzového bývania					
	Nezhody v rodine	Neplatiči	Deti neplatičov	Bezdomovci	Klienti z DeD
2010	3	6	5	3	0
2011	3	3	1	2	0
2012	2	3	5	0	2
2013	3	1	4	2	2
2014	4	0	6	0	1
2015	2	3	4	3	2
2016	0	7	2	3	0
2017	2	6	3	6	3
2018	4	7	2	4	4

V tabuľke sú uvedené dôvody, pre ktoré klienti museli využiť sociálne služby v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi. V roku 2018 pre nezhody v rodine vyhľadali sociálne služby štyria klienti, sedem klientov prišlo z dôvodu, že boli neplatičmi, a dvaja boli deti neplatičov. Štyria klienti boli z detských domovov a štyria boli bez domova.

V roku 2018 prejavilo o poskytovanie SS v „Zariadení núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi 25 záujemcov s rodinami, z toho si podalo žiadosť 18 a 7 absolvovali len úvodný rozhovor a po informovaní o zásadách prijímania a ubytovacieho poriadku si žiadosť nepodali. Na základe kompletnej žiadosti a splnenia podmienok bolo prijatých 10 rodín, z ktorých nenastúpili 3 lebo si našli iné ubytovanie. Do zariadenia nastúpilo 7 záujemcov s rodinami, z toho boli až 4 osamelé matky s maloletými deťmi. Neprijali sme 8 záujemcov pre nesplnenie podmienok, resp. kritérií cieľovej skupiny prijímateľov sociálnych služieb a ubytovania v zariadení.

5.1.2. „Zariadenie núdzového bývania KOTVA - II.“

Tabuľka č. 21: *Využívanie Zariadenia dočasného ubytovania KOTVA II*

	Počet dospelých	Počet detí	SPOLU
2004	41	57	98
2005	46	59	105
2006	33	50	83
2007	84	97	181
2008	92	108	200
2009	55	80	135
2010	49	82	131
2011	32	57	89
2012	28	43	71
2013	25	35	60
2014	15	20	35
2015	24	41	65
2016	27	46	73
2017	22	38	60
2018	25	37	62

V Zariadení dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi KOTVA II sme poskytovali v priebehu r. 2018 ubytovanie a SS 62 klientom z toho 25 dospelým a 37 deťom (tabuľka č.20).

K 31.12.2018 sme mali ubytovaných 13 rodín, 54 klientov z toho 22 dospelých a 32 detí. 4 rodiny prestúpili v priebehu roka zo „Zariadenia núdzového bývania KOTVA IV“- útulku pre rodiny s deťmi. Ukončili sme poskytovanie ubytovania 3 rodinám, z toho jednej rodine bol pridelený nájomný byt na

Internátnej 12, jedna rodina bola prijatá do iného zariadenia sociálnych služieb a jedna rodina si našla náhradné ubytovanie – prenájom.

V roku 2018 prejavilo o poskytovanie ubytovania v Zariadení dočasného ubytovania Kotva II - 7 záujemcov s rodinami, ktorí si podali žiadosti. Trom žiadostiam sme nevyhoveli pre nesplnenie podmienok poskytnutia ubytovania. Do zariadenia boli prijaté štyri rodiny z ktorých nenastúpili 2 rodiny.

Tabuľka č. 22: Využívanie zariadení Núdzového a Dočasného bývania KOTVA II a IV

	Počet rodín	Počet dospelých	Počet detí	Klientov SPOLU
2004	46	84	113	197
2005	44	76	98	174
2006	34	56	84	140
2007	61	113	132	245
2008	70	111	141	252
2009	44	70	112	182
2010	46	77	135	212
2011	29	48	83	131
2012	28	49	76	125
2013	25	45	63	108
2014	19	34	53	87
2015	20	47	75	122
2016	20	33	56	89
2017	24	36	59	95
2018	27	46	59	105

V roku 2018 boli poskytnuté sociálne služby a ubytovanie v zariadeniach KOTVA 27 rodinám, ktoré spolu tvorilo 105 klientov, z toho 46 dospelých a 59 detí.

5.2 KRÍZOVÁ INTERVENCIA SAMOSTATNE ŽIJÚCICH OSÔB V PRODUKTÍVNO M VEKU

Územný spolok SČK v Banskej Bystrici v spolupráci s mestom zabezpečuje poskytovanie pomoci pre samostatne žijúce osoby v produktívnom veku – primárne a sekundárne aj pre osoby, ktoré dosiahli dôchodkový vek alebo sú invalidné ale ich stupeň odkázanosti nie je postačujúci na to aby ich riešil DSS alebo ZpS, prípadne iné zariadenia. Zriaďovateľom služieb je Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Banskej Bystrici (ÚZS SČK) a Mesto Banská Bystrica prostredníctvom Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie poskytuje poradenstvo a budovy na realizáciu tejto siete pomoci ľuďom v núdzi. V súčasnosti sa spolupodieľajú aj na riešení individuálnych problémov klientov ako aj na nastavovaní ďalších služieb a intervencií v oblasti krízovej intervencie pre jednotlivcov a bezdetné páry, realizujú projekt Nota Bene, Potravinovú pomoc a pod.

Sociometria za ÚZS SČK Banská Bystrica rok 2018 v poskytovaných typoch zariadení krízovej intervencie v meste Banská Bystrica. V roku 2018 boli poskytované služby v nasledovnom rozsahu a klientom z popísanom trvalom bydlisku (viď tabuľky):

Tabuľka č. 23: nocľaháreň „Večierka“

Sociometria – Večierka 2018	I. Q		II. Q		I.polrok		III. Q		IV. Q		II.polrok		SPOLU	
	Muži	891	40	541	28	1432	51	647	36	895	42	1542	60	2974
Ženy	476	19	346	14	822	25	442	22	529	22	971	31	1793	42
Do 18 rokov														
Od 18 do 62 rokov	1279	53	823	40	2102	69	950	53	1218	53	2168	78	4270	113
Nad 62 rokov	88	6	64	2	152	7	139	5	206	11	345	13	497	16
Noví		18		10		28		16		17		33		61
Odišli														
Bystričania	924	33	518	21	1442	43	673	30	928	33	1601	47	3043	69
Bystričania priemer	10,27		5,69		7,97		7,32		10,09		8,70		8,34	
VÚC BB	419	21	318	19	737	28	320	24	418	29	738	39	1474	71
VÚC BB priemer	4,66		3,49		4,07		3,48		4,54		4,01		4,04	
Ostatní	24	4	51	2	76	5	96	4	78	2	174	5	250	9
Ostatní priemer	0,27		0,56		0,42		1,04		0,85		0,95		0,68	
Ohrevňa deň	60	21			60	21			136	26	136	26	196	38
Ohrevňa priemer	0,67								1,48				0,54	
Ohrevňa nocľahy	4	4			4	4			17	6	17	6	21	10
Ohrevňa priemer	0,04								0,18				0,06	
Oprávnení	522	14	238	9	760	16	348	11	271	11	619	18	1379	27
Oprávnení priemer	5,80		2,62		4,20		3,78		2,95		3,36		3,78	
Nocľahy spolu	1367	58	887	42	2254	76	1089	58	1424	64	2513	91	4767	129
Spolu priemer	15,19		9,75		12,45		11,84		15,48		13,66		13,06	

V tejto tabuľke je vyjadrené aj poskytovanie pomoci v zimných mesiacoch keď teplota klesne pod mínus 5° Celzia. V takýchto večeroch sa poskytuje priestor ohrevne, ktorý je identický s priestorom spoločenskej miestnosti pre nocľaháreň Večierka.

Tabuľka č. 24: útulok „Prístav“, Tulsá 38 BB - I.NP

Sociometria – „Prístav“ 2018	I. Q		II. Q		III. Q		IV. Q		SPOLU	
	Muži	2392	34	2516	32	2504	33	2642	33	10054
Ženy	1402	20	1228	16	1203	19	1153	16	4986	30
Do 18 rokov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Od 18 do 62 rokov	3186	47	3319	43	3171	45	3185	42	12861	75
Nad 62 rokov	608	7	425	5	536	7	610	7	2179	10
Noví		13		9		10		10		44
Odišli		15		8		13		7		43
Bystričania	2214	34	2255	29	2134	29	2290	30	8893	50
Bystričania priemer	24,60		24,78		23,20		24,89		24,36	
VÚC BB	1490	19	1368	17	1346	20	1321	17	5525	32
VÚC BB priemer	16,56		15,03		14,63		14,36		15,14	
Ostatní	90	1	121	2	227	3	184	2	622	3
Ostatní priemer	1,00		1,33		2,47		2,00		1,70	
Oprávnení	2378	35	2363	29	2003	26	2108	27	8852	47
Oprávnení priemer	26,42		25,97		21,77		22,91		24,25	
Nocľahy spolu	3794	54	3744	48	3707	52	3795	49	15040	85
Spolu priemer	42,16		41,14		40,29		41,25		41,21	

Tabuľka č. 25: útulok Nádej – Šanca, Tulska 38 BB - prízemie

Sociometria - útulok „Nádej – Šanca“ 2018	I. Q	II. Q	I. polrok	III. Q	IV. Q	II. polrok	SPOLU
Muži	869	910	1779	920	920	1840	3619
Ženy	900	910	1810	920	917	1837	3647
Do 18 rokov	-	-	-	-	-	-	-
Od 18 do 60 rokov	1049	1092	2141	1165	1097	2262	4403
Nad 60 rokov	720	728	1448	675	736	1411	2859
Noví	1	3	4	1	1	2	6
Odišli	2	1	3	1	1	2	5
Bystričania	1319	1335	2654	1288	1334	2622	5276
Bystričania priemer	15	15	15	14	14,5	14	14
VÚC BB	450	485	935	552	503	1055	1990
VÚC BB priemer	5	5	5	6	5,5	5,7	5,5
Ostatní	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní priemer	-	-	-	-	-	-	-
Oprávnení	1769	1820	3589	1840	1837	3677	7266
Oprávnení priemer	20	20	20	20	20	20	20
Nočľahy spolu	1769	1820	3589	1840	1837	3677	7266
Spolu priemer	20	20	20	20	20	20	20

Zariadenie dočasného bývania „MANU“, ktoré slúži klientom, ktorí majú stabilný príjem avšak nemôžu si dovoliť bývať v byte pre rad osobných aj spoločenských znevýhodnení (napr. nedôvera obyvateľstva prenajímať byt ľuďom, ktorí určitý čas žili na ulici alebo sú iného etnika a pod.). V roku 2018 bola plne využitá kapacita 10 miest počas celého roka.

5.3. NÍZKOPRAHOVA SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINU

Mesto Banská Bystrica OSKI v zmysle § 28 zákona 448/2008 Z.z. už v minulosti zriadilo dve Nízkoprahove sociálne služby pre deti a rodinu v dvoch odlišných lokalitách. Jedno je súčasťou Zariadenia sociálnych služieb KOTVA a druhé je súčasťou Režimového bývania na Internátnej 12, Banská Bystrica.

5.3.1. Nízkoprahova sociálna služba pre deti a rodinu KOTVIČKA

Nízkoprahova sociálna služba pre deti a rodinu – Nízkoprahove komunitné centrum KOTVIČKA, Mičinska cesta 19, BB

Nízkoprahove denné centrum pre deti a rodinu - Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička (ďalej len NKC Kotvička) vytvára podmienky pre zmysluplné a aktívne trávenie voľného času, zvyšovanie sociálnych a životných zručností detí a mládeže pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia. Poskytuje im potrebnú pomoc pri vyrovnávaní sa s problémami, s ktorými sa denne stretávajú v procese integrácie do majoritnou spoločnosťou akceptovaného spôsobu života. Najväčší dôraz kladieme na každodennú prípravu do školy so zameraním na dosahovanie a udržiavanie výsledkov zodpovedajúcich individuálnym schopnostiam a možnostiam konkrétneho dieťaťa, so snahou postupne do tohto procesu v čo najvyššej možnej miere zapájať rodičov detí. Aktivity realizované v NKC Kotvička sú prezentované na facebookovej stránke <https://www.facebook.com/kotvaBB?ref=bookmarks>, kde je možné nájsť fotky z rôznych akcií a aj iné dôležité informácie.

Pravidelná činnosť NKC Kotvička:

Doučovanie a písanie úloh so školopovinnými deťmi

V priestoroch NKC Kotvička prebiehala počas celého školského roka od pondelku do štvrtku, v čase od 13:00 – 17:00 doučovanie školopovinných detí. V piatok sme postupne od doučovania upustili nakoľko sme usúdili, že treba dávať väčší priestor rodičom, nech sa cez víkend s deťmi učia. Deti si môžu v piatok oddýchnuť a robiť to, čo ich baví napr. tvorivé aktivity, hry, či rozprávanie sa o témach, ktoré ich zaujímajú. V prípade potreby sa robili s deťmi úlohy aj v piatok, ak rodičia nevedeli deťom pomôcť vypracovať domácu úlohu, najčastejšie z cudzích jazykov. Zaznamenali sme zvýšenie záujmu matiek o vzdelávacie výsledky ich detí. Matky boli pozývané do herničky, aby sa prišli pozrieť ako to ich deťom ide a kde majú rezervy v učení a dostali tiež priestor na učenie sa s deťmi v priestoroch NKC Kotvička. Niektoré matky to využili, išlo však prevažne o jednorázové návštevy. Nakoľko väčšina matiek má ukončenú, resp. ani neukončenú základnú školu, či špeciálnu základnú školu, nevedia ako sa s deťmi učiť, ako im učivo vysvetliť a ukázať, čo robia správne a čo nesprávne. Považujeme za dôležité, aby sa matky naučili pozitívne hodnotiť svoje deti za každý aj malý úspech a prebrali zodpovednosť za neúspech svojich detí vo vzdelávaní. Pretože častým javom je, že choré dieťa, ktoré do školy nejde, učivo ktoré preberali v škole s rodičmi nedoberie a potom nevie nadviazať na to, čo sa v škole učia. Pozitívne je, že záujem detí o vzdelávanie sa v Herničke je naďalej vysoký, len deti z dvoch ubytovaných rodín sa doučovania nezúčastňujú a učia sa vždy doma s rodičmi. Tieto deti využívajú len voľnočasové aktivity, ktoré NKC ponúka.

Tabuľka č. 26: Prospech detí v 2. polroku školského roka 2017/2018

Počet detí, ktoré si prospech zlepšili	Počet detí, ktoré si prospech udržali	Počet detí, ktoré si prospech zhoršili	Počet detí, ktoré robili komisionálnu skúšku	Počet detí, ktoré musia opakovať ročník
2	7	5	1	3

Prospech detí je odrazom ich účasti na doučovaní. Väčšina detí, ktoré sa doučovania zúčastňovali pravidelne si prospech udržali alebo zlepšili. V prípade zhoršenia prospechu sa jednalo hlavne o deti, ktoré navštevujú 2. stupeň základnej školy. Deti, ktoré učivo nezvládli a museli opakovať ročník ho opakovali z týchto dôvodov - dieťa sa zúčastňovalo doučovania len sporadicky;

- dieťa sa prisťahovalo na Kotvu na konci školského roka;
- dieťa, ktoré má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, so zdravotným znevýhodnením primárne z dôvodu narušenej komunikačnej schopnosti.

Komisionálne skúšky z matematiky, robil žiak, ktorý je na 2. stupni ZŠ, cez letné prázdniny chodil na doučovanie a skúšky spravil a postúpil do ďalšieho ročníka.

V rámci doučovania vznikol v septembri 2014 individuálny dobrovoľnícky program SPOJIVKO, ktorý funguje v NKC Kotvička aj naďalej. Realizuje sa v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva v Banskej Bystrici. Podstatou programu je individuálne doučovanie detí. Dobrovoľník alebo dobrovoľníčka sa stretáva s dieťaťom raz týždenne počas školského roka v priestoroch NKC. Pomáha mu s prípravou do školy, s písaním domácich úloh a opakovaním prebraného učiva.

Cieľom dobrovoľníckeho programu je:

- zvýšiť počet vypracovaných domácich úloh a príprav do školy,
- zlepšenie študijných výsledkov detí,
- zlepšenie sociálnych zručností u detí a dobrovoľníkov/čok programu,
- získanie pozitívneho vzoru, prostredníctvom kamarátskeho vzťahu.

Deti sa na dobrovoľnícky a čas s nimi strávený tešia. Aktivity dobrovoľníckeho programu pozitívne vplývajú nielen na výsledky detí v škole, ale aj na postoj detí k plneniu školských povinností. Pomáhajú deťom prekonať pocity ich "spoločenskej a kultúrnej inakosti" a učia ich novým, spoločensky akceptovaným vzorom správania pri kontakte s členmi majoritnej spoločnosti.

Každé dieťa žijúce v Zariadení núdzového bývania Kotva má založenú kartu žiaka, ktorá obsahuje základné informácie o dieťati, akú školu a ktorý ročník navštevuje, jeho školský prospech a ďalšie informácie, ktoré súvisia s dieťaťom.

Tabuľka č. 27:

Počet účastí na doučovaní za rok 2018	Priemerný počet detí za deň
1000	5

Herňačka

Priestory, kde prebieha počas týždňa doučovanie školopovinných detí, sú využívané aj na socializačné aktivity detí. Herňačka je využívaná v rámci programu Spojivko, kde dobrovoľníci po skončení učenia trávia čas hrami s deťmi, a taktiež je využívaná v piatok na tvorivé aktivity s deťmi, hry, či „pokec“ s deťmi aj dospelými.

"Škôlka"

Mimi klub sme premenovali na škôlku a je určený pre deti od 3 do 5 rokov, ktoré bežnú materskú školu ešte nenavštevovali. Realizované aktivity zdokonaľujú jemnú a hrubú motoriku detí, rozlišovanie farieb, počítanie, deti sa učia pozdraviť, poďakovať, poprosiť o niečo. Deti sa tešia do „škôlky“ na Kotve, najradšej by tam boli každý deň. Snažíme sa v nich budovať pozitívny vzťah k materskej škole, pripravovať ich na to, že o rok nastúpia do klasickej materskej školy a znižovať stres pred nástupom do nej.

Počas prvého polroka roku 2018 škôlka nefungovala z dôvodu nízkeho počtu detí, ktoré spĺňali vekovú hranicu a z dôvodu toho, že 5 detí navštevovalo riadnu materskú školu. V druhom polroku "škôlka" na Kotve fungovala dvakrát do týždňa v čase od 10:00 – 11:30. Navštevovalo ju 6 detí. Materskú školu v druhom polroku navštevovali 2 deti z toho jedno dieťa, ktoré sa neadaptovalo, materskú školu prestalo navštevovať, lebo sa rodičia rozhodli o rok návštevu materskej školy odložiť.

Prírodovedno-pohybový krúžok

Prírodovedno-pohybový krúžok realizuje Centrum voľného času Havranské v Banskej Bystrici v priestoroch NKC. Krúžok je určený deťom vo veku od 3 do 6 rokov. Z pôvodného zamerania na prírodu a šport sa činnosť na tomto krúžku rozšírila aj o výtvarné aktivity. Prebieha počas školského roka, raz do týždňa 90 minút. Návštevnosť tohto krúžku je veľmi podobná návštevnosti Mimi klubu, keďže obidve činnosti majú rovnakú cieľovú skupinu.

Jednorázové aktivity v NKC Kotvička za rok 2018

Maľovanie a upratovanie herničky.

V roku 2018 sa vymaľovali priestory Herničky. Pomôcť s upratovaním prišla veľká časť dospelých komunity žijúcej v zariadení Kotva. Pozitívne hodnotíme, že sa pridali z vlastnej vôle, že mali záujem, aby, ju deti, čo najskôr mohli navštevovať.

Party na deň detí

Deťom sa zorganizovala diskotéka, na ktorú sa vždy tešia a pridali sa aj niektorí rodičia. Deťom sa páčilo, lebo bolo prichystané aj občerstvenie a sladkosti.

Ukončenie školského roka

Školský rok sme ukončili tvorivými a športovými aktivitami. Pomôcť prišli aj dobrovoľníčky z programu Spojivko.

Kino

Deti sme zobrali dvakrát do kina. V júni išli do kina deti, ktoré si v druhom polroku školského roka 2017/2018 zlepšili alebo udržali prospech v škole. A v decembri sa návštevy kina zúčastnili prváci a predškolák, ktorý navštevuje materskú škôlku.

Turistika a výlety do prírody

Počas letných prázdnin sme sa snažili deťom ukázať prírodu v okolí Banskej Bystrice. So školákmi sme sa vybrali na turistiku z obce Tajov, cez Suchý vrch a naspäť do Banskej Bystrice. Deti sa prešli, našli sa aj také, ktoré nikdy neboli na turistike. Navzájom si pomáhali niesť batohy, spievali. Po ceste sme si spravili malý piknik na lúke, kde sa mohli naháňať, či hrať s lietajúcim tanierom. Taktiež sa pokúšali rozoznať stopy zvierat, celou cestou sa predbiehali v tom, kto prvý uvidí značku, ktorá nás dovedie do cieľa a cestou na Suchý vrch videli aj koníky. Počas cesty si vyskúšali aj fotografovanie, deti to bavilo a vzniklo veľa pekných fotiek. Za prešľapané kilometre ich čakala odmena v podobe kofoly. Školákom sa páčilo a tešili sa na ďalší výlet do obce Ľubietová, kde sme sa vybrali hľadať hríby. Hríby sa nám síce nájsť nepodarilo, deťom sa však hľadanie páčilo a o rok by chceli ísť na hríby opäť. S predškolákmi, sme sa vybrali na kopec Urpín, počas cesty si mohli pozrieť „rozprávkový domček“ na Uhlisku, kalváriu, na lúke sa hrali bedminton, hádzali lietajúci tanier, či si dali preteky v behu. Fotografovanie malo aj pri nich úspech, deti fotili kvety, hmyz. Druhýkrát išli aj predškoláci na Urpín hľadať hríby, ktoré opäť nerástli a tak aspoň pozbierali šišky na tvorivú aktivitu, ktorá sa neskôr v NKC Kotvička realizovala.

Športové aktivity

Deti sa zúčastnili športových súťaží, na konci ktorých dostalo každé dieťa, ktoré sa zúčastnilo malú odmenu. Počas letných prázdnin si deti mohli požičiavať z NKC Kotvička športové potreby (badmintonové rakety, lopty, bicykle, švihadla, lietajúce taniere) a športovať.

Vianočná besiedka a návšteva Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela

Dobrovoľníčky z programu Spojivko a Centra dobrovoľníctva deti pozvali na Vianočnú besiedku, počas ktorej boli prichystané rôzne tvorivé aktivity, deti si vyskúšali, aké je to sedieť v prednáškovej miestnosti a pozreli si krátky film, ktorý vytvorili študenti UMB, videli vystúpenie mažoretiek, zúčastnili sa maľovania na tvár. Dobrovoľníčky prichystali občerstvenie a deti dostali aj mikulášske balíčky. Do NKC Kotvička darovali puzzle a spoločenskú hru.

Mikuláš na Kotve

Tento rok prišiel Mikuláš a jeho pomocníci na Kotvu v zložení zamestnancov ÚzS Slovenského Červeného kríža, Banská Bystrica a dlhoročnej dobrovoľníčky z programu Spojivko. Svojej úlohy sa zhostili výborne, deťom sa páčilo, recitovali básničky, nakreslili obrázky, resp. robili kliky, každý, čo vedel. Za odmenu dostali mikulášsky balíček a zároveň balíček v ktorom bola zubná kefka a pasta, aby sa im z toľkých sladkosti nepokazili zuby.

5.3.2. NÍZKOPRAHOVA SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINU KOMPAS, Internítina 12

Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu KC KOMPAS (teraz Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu) začalo poskytovať služby a programy pre klientov od 1.7.2010. Vzhľadom ku skutočnosti, že je nutné výsledky činnosti NKC KOMPAS kvantifikovať, bol vypracovaný systém záznamov, poskytujúci informácie o počtoch klientov, ktorí sa zúčastnili jednotlivých programov.

Celkový počet klientov za mesiace január až december 2018 , ktorí navštívili NKC KOM PaS a priemerný počet klientov na jednom programe na deň

Tabuľka č. 28: Celkový počet klientov NKC KOMPas za rok 2018

Mesiace	Celkový počet klientov zúčastnených na programoch	Priemerný počet klientov na jednom programe na deň
január-december 2018	2934 (deti - 2376) (dospelí - 558)	4,49
<i>Pozn. : Keďže klient sa môže zúčastniť viacerých programov počas dňa, je nutné chápať počty klientov ako frekvenciu návštev.</i>		

Súčasťou štatistiky sú tak programy pripravované pracovníkmi NKC KOMPas, ako aj programy Centra voľného času na Havranského ul. (prírodovedný krúžok), polície (programy zamerané na prevenciu sociálno – patologických javov), zároveň prebiehala spolupráca s o.z. Antira.

V roku 2018 prebiehala v NKC prax študentov UMB B. Bystrica v študijnom odbore sociálna práca.

Zoznam programov NKC KOM PaS

1. Predškolač
2. Klub úloh
3. Deti 3 – 6 rokov
4. Deti 6 – 13 rokov
5. Deti 13 – 18 rokov
6. Tvorivé dielne
7. Prírodovedný krúžok
8. Prevenčný program polície
9. Príprava pre uplatnenie sa na trhu práce

Pozn: v r. 2018 - bolo z ponuky programov vyradené „Hravé varenie“

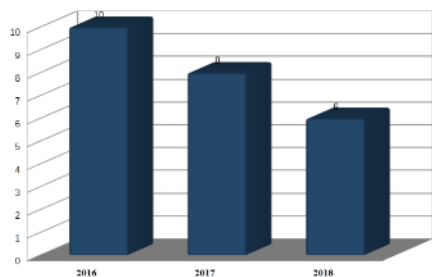
Hodnotenie aktivít zameraných na výchovno-vzdelávaciu činnosť

- v NKC sa na vyučovanie pravidelne pripravovalo v priemere 6 detí, čo je v porovnaní s r. 2017 pokles o dve deti
- tento jav je dôsledkom klesajúcej obsadenosti bytov v bytovom dome na Internátnej 12 v B.Bystrici a tým aj výrazne sa znižujúcim počtom potenciálnych klientov
- tento trend sledujeme od r. 2017
- prebieha pravidelná kontrola zošitov, žiackych knižiek a vysvedčení
- v priebehu školského roka 2012/1013 boli založené Karty žiaka, ktoré obsahujú základné informácie o klientovi, jeho školské výsledky a charakteristiky a slúžia k zisťovaniu skutočnosti, aký dopad na jeho školské výsledky má príprava na vyučovanie s pracovníkmi NKC

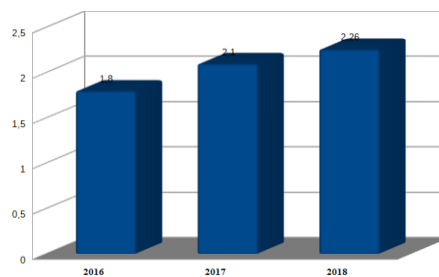
Tabuľka č. 29: Aktivity zamerané na výchovno-vzdelávaciu činnosť NKC KOMPas

Aktivity zamerané na výchovno-vzdelávaciu činnosť				
	2016	2017	2018	
Počet klientov pripravujúcich sa na vyučovanie	10	8	6	
Priemerná známka klientov	1,8	2,1	2,26	
Priemerný počet vymeškaných hodín	156	185	171	
Počet klientov navštevujúcich strednú školu	5	3	2	
Počet predškolačkov navštevujúcich NKC	6	4	3	

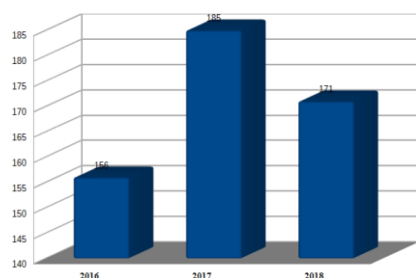
Graf č.1: Počet klientov pripravujúcich sa na vyučovanie

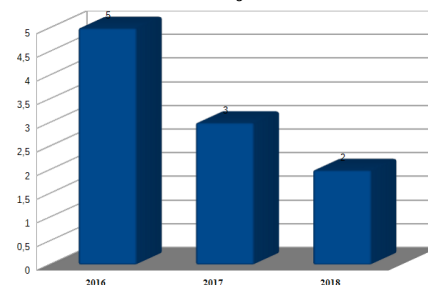
Graf č. 2: Priemerná známka klienta

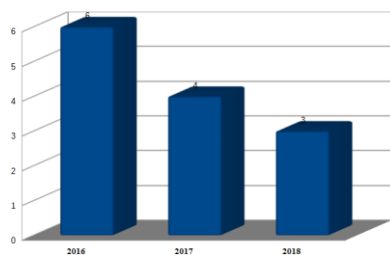
Graf č. 3: Priemerný počet vymeškaných hodín

Graf č. 4: Počet klientov navštevujúcich strednú školu

Graf č. 5: Počet predškolákov navštevujúcich KOMPas

- na základe záznamov uvedených v Karte žiaka za školský rok 2017/2018 je možné konštatovať mierne zhoršenie školských výsledkov klientov, čoho dôsledkom je aj opakovanie ročníka v prípade jednej klientky
- dôvodom zhoršenia môže byť aj fakt, že dochádza k zvyšovaniu veku klientov a tým aj k istej strate motivácie k učeniu
- problémom je aj skutočnosť, že v NKC je v súčasnosti minimum klientov vo veku 6 – 13 rokov, čo je na základe našich skúseností skupina, ktorá je najviac otvorená výchovno – vzdelávacím aktivitám
- účasť klientov na programe Klub úloh (príprava na vyučovanie) je dobrovoľná, podporená pozitívnou motiváciou zo strany pracovníkov NKC, systémom hodnotenia a odmien
- naďalej sa časť rodičov spolieha pri príprave na vyučovanie svojich detí na pracovníkov NKC a sami nevykazujú v tomto smere žiadnu aktivitu, čo považujeme za nesprávne
- považujeme za nevyhnutné, aby na príprave na vyučovanie participovali aj rodičia.
- pretrvávajúcim problémom je pomerne vysoký počet vymeškaných hodín
- rovnako ako v predošlom období sú až na malé výnimky všetky vymeškané hodiny ospravedlnené
- pozitívna je skutočnosť, že v roku 2018 nedošlo k výraznému nárastu počtu vymeškaných hodín
- spomenutý problém sa rieši komunikáciou s rodičmi, čo žiaľ v mnohých prípadoch neprináša želaný výsledok,
- dôvod tohoto stavu vidíme v samotnom postoji rodičov ku vzdelaniu, ktorému neprikladajú dostatočnú váhu
- v roku 2018 navštevovali strednú školu dvaja klienti
- v r. 2017 dochádza vo vekovej kategórii 13 – 18 rokov k zmene poskytovaných služieb

- vzhľadom k rastúcemu počtu detí, ktoré ukončili školskú dochádzku a v r. 2018 v tomto trende pokračujeme
- poskytuje sa servis zameraný na hľadanie práce, pomoc pri písaní životopisov, žiadostí do zamestnania a pod .
 - NKC KOMPas poskytuje služby aj klientom vo vekovej skupine 3 – 6 rokov
 - v roku 2018 navštevovali NKC v priemere tri deti predškolského veku, čo je pokles o jedno dieťa v porovnaní s predošlým rokom
 - aj v tomto prípade sa prejavila skutočnosť značného poklesu počtu obyvateľov bytového domu
 - aktívne podporujeme zaradovanie detí do predškolských zariadení
 - zastávame názor, že predškolská výchova našich klientov zohráva dôležitú úlohu pri prechode na základnú školu
 - napriek tomu registrujeme klientov, ktorých deti vo veku 3 – 6 rokov nenavštevujú ani predškolské zariadenie ani NKC

Oblasť sociálnej práce v NKC KOPMaS

- Pozícia sociálny pracovník v NKC KOM PaS pôsobí od mája 2016
- zaoberá sa pomocou a pomáhaním na profesionálnej úrovni
- sociálny pracovník odborne posudzuje životnú situáciu človeka/ľudí v kontexte ich sociálnych vzťahov.
- svojou činnosťou napomáha zlepšovať sociálnu funkčnosť svojich klientov, prispieva k rozvoju ich potenciálov a tak minimalizuje sociálne riziká
- hlavnou náplňou práce sociálneho pracovníka je poskytovanie základného sociálneho poradenstva, v oblasti osobných, rodinných, pracovných a sociálnych problémov
- vychováva jednotlivcov k pocitu zodpovednosti za vlastnú soc. situáciu.
- sprostredkováva kontakt s aktérmi v spoločenskom prostredí (Banskobystrický samosprávny kraj, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica)
- na základe požiadaviek klientov, ich dosiahnutého vzdelania, nadobudnutej praxe, zručností a skúseností sociálny pracovník vyhľadáva vhodné pracovné ponuky.

V roku 2018 navštívilo NKC KOMPas a využilo služby sociálneho pracovníka 53 klientov. Služby, ktoré boli klientom poskytnuté by sme mohli popísať nasledovne:

Tabuľka č. 30: Poskytované služby sociálnym pracovníkom v NKC KOMPas za rok 2018

Popis poskytovaných služieb – základné sociálne poradenstvo
Administratívna pomoc pri uplatnení sa na trhu práce a činnosti spojené s hľadaním nového zamestnania (písanie životopisov a žiadostí).
Riešenie možností pri požiadavke na umiestnenie dieťaťa do vhodného zariadenia pri ťažkom telesnom a mentálnom postihu.
Činnosti spojené so žiadosťou o výmenu bytu (spolupráca s MsÚ, MBB, a.s.).
Základná spolupráca pri oddlžovaní (osobný bankrot).
Spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní.
Napomáhanie pri umiestnení klienta do zariadenia pre seniorov

Ako môžeme zaznamenať, je viditeľný pokles počtu klientov, ktorí využívajú služby NKC KOMPaS, čo nás ako jeho pracovníkov teší, pretože to vnímame ako pozitívny jav, že naši klienti sú schopní samostatného fungovania v bežnom živote.

6. TERÉNNÁ SOCIÁLNA SLUŽBA KRÍZOVEJ INTERVENCIE

Mesto Banská Bystrica prostredníctvom Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie MsÚ v Banskej Bystrici, vykonáva návštevy klientov priamo v ich prirodzenom prostredí už od svojho vzniku. Návštevy sa vykonávajú najmä z dôvodu prešetrovania sociálnych a rodinných pomerov klientov – žiadateľov o priznanie jednorázovej dávky v hmotnej núdzi, klientov – opatrovníkov nesvojprávnych osôb, či rodičov, ktorých deti sú umiestnené v ústavnom zariadení.

Dňom 19. Decembra 2018 bola v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Banskobystrického kraja Terénna sociálna služba krízovej intervencie a to pod číslom 101.24., ktorá tieto typy šetrení v prirodzenom prostredí rozširuje o celú škálu intervencií a mapovania podstaty ako aj nastavovania lokálnych stratégií do budúcnosti.

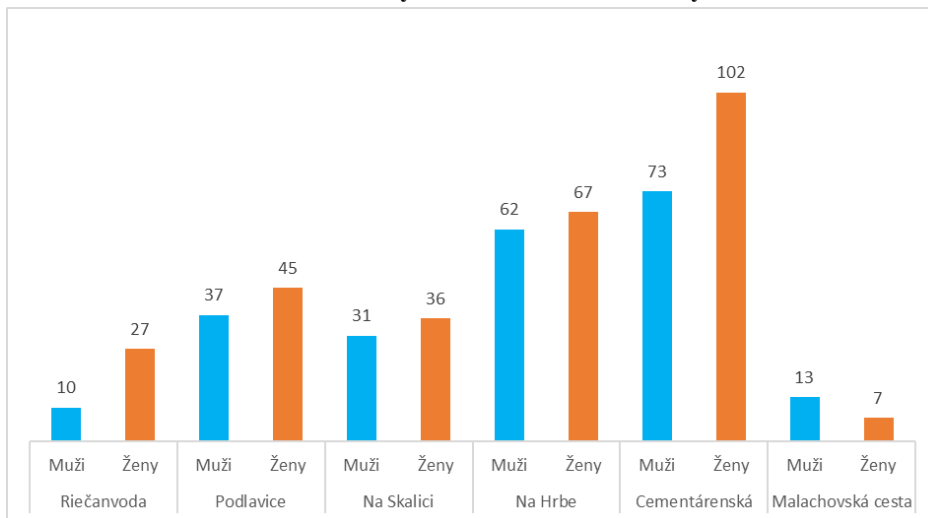
V roku 2018 bola vytvorená pracovná pozícia sociálneho pracovníka Terénnej sociálnej služby krízovej intervencie, ktorej vznik vyplynul z novelizácie zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách §24a a potreby riešiť problémy vyskytujúce sa najmä medzi klientmi žijúcimi v rómskych osadách ale aj osôb zažívajúcich materiálny nedostatok resp. stratu bývania a iné krízové situácie vyžadujúce si krízovú intervenciu. Od mája 2018 pracovníci Terénnej sociálnej služby krízovej intervencie (ďalej len TSS KI) priebežne zmapovali sociometrické údaje rómskych osád na území mesta a postupne si vytvorili u väčšiny obyvateľov dôveru, ktorá je potrebná na ďalšiu spoluprácu ako aj riešenie vzniknutých negatívnych javov. K sociálnemu pracovníkovi TSS KI bol pridelený dočasne jeden asistent sociálneho pracovníka, zamestnanec Oddelenia sociálnej krízovej intervencie – Nízkoprahové komunitné centrum „Kotvička“ Banská Bystrica.

V rámci TSS KI sa sociálny pracovník nezameriava výhradne na obyvateľov rómskych osád. Svoju činnosť smeruje ku všetkým obyvateľom mesta Banská Bystrica, ktorí danú službu potrebujú. A to buď na základe ich vyhľadania, alebo požiadania pomoci zo strany klientov. V prípade potreby sa poradenstvo poskytuje aj ambulantne, klienti majú možnosť sociálneho pracovníka vyhľadať v priestoroch KOMUCE, Robotnícka 12, Banská Bystrica, prípadne ho kontaktovať prostredníctvom Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie, kde sa buď sociálny pracovník dostaví za klientom, alebo klient na uvedenú adresu za TSS KI, prípadne na oddelenie SKI, MsÚ v Banskej Bystrici.

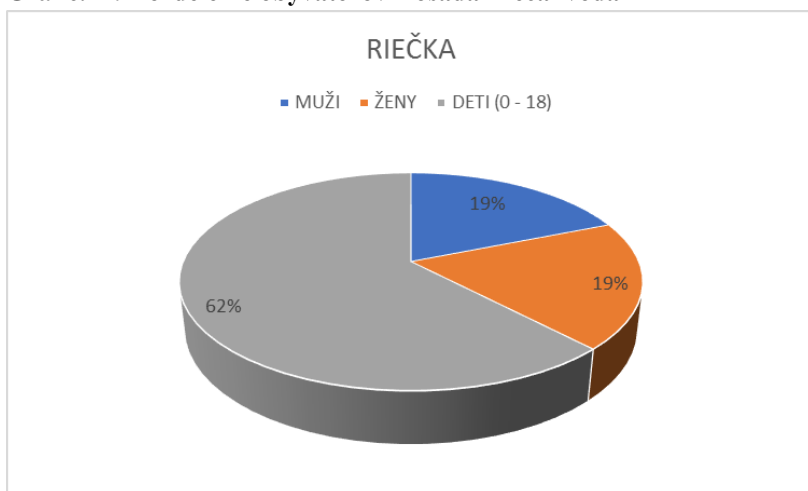
V priebehu uvedeného obdobia, od mája 2018, bolo v 6 osadách Riečanvoda, Podlavice, Na Skalici, Na Hrbe, Cementárenská a Malachovská cesta, nachádzajúcich sa na území mesta Banská Bystrica, zistené, že čo sa do počtu obyvateľov žijúcich v týchto lokalitách týka, len v jednej osade je nižší počet obyvateľov ako 25, a to na Malachovskej ceste. Toto je spôsobené aj skutočnosťou, že problémový objekt v ktorom sa v minulosti zdržiavalo cca. 20 osôb bol novým vlastníkom asanovaný a časom tri rodiny, ktoré objekt obývali sa odsťahovali do náhradného objektu, ktorý si zabezpečili za predaj domu. V priebehu posledných rokov sa tri rodiny etablovali a jedna z toho v súčasnosti býva už v nájomnom byte a dve sa ešte nachádzajú v systéme prestupného bývania v zariadeniach KOTVA. **Spolu vo všetkých týchto osadách žije podľa zistení našich pracovníkov cca 500 obyvateľov.** Pracovný tím zložený z dvoch pracovníkov navštívil od mája 2018 postupne všetkých šesť osád a v rámci osád každú jednu rodinu, ktorá bola prítomná v čase návštevy

a súčasne bola prístupná komunikácii. Počas úvodného mapovania sa pracovníci zamerali na zisťovanie informácií týkajúcich sa vekového zloženia, zamestnanosti, vzdelania obyvateľov osád ako aj vlastníctvo nehnuteľností v daných lokalitách. Počty obyvateľov v jednotlivých osadách uvádzame v nasledovnom grafe.

Graf č. 6: Rozdelenie rómskeho obyvateľstva v rámci rómskych osád na území Banskej Bystrice

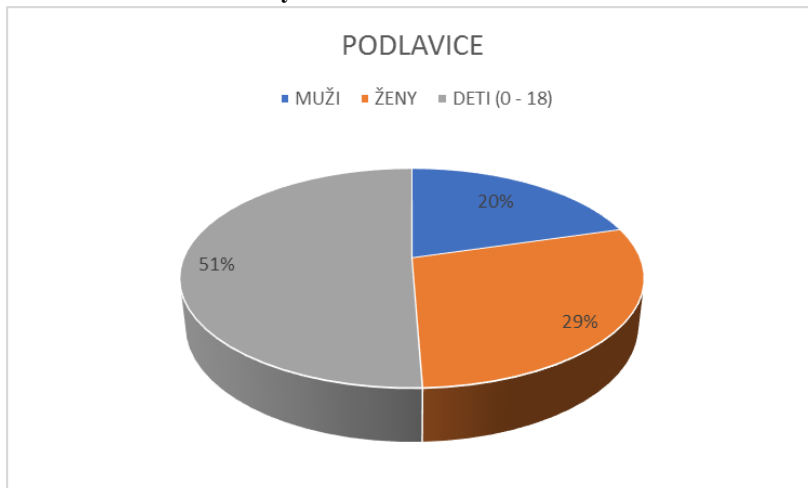

Graf č. 7: Rozdelenie obyvateľov – osada Riečanvoda

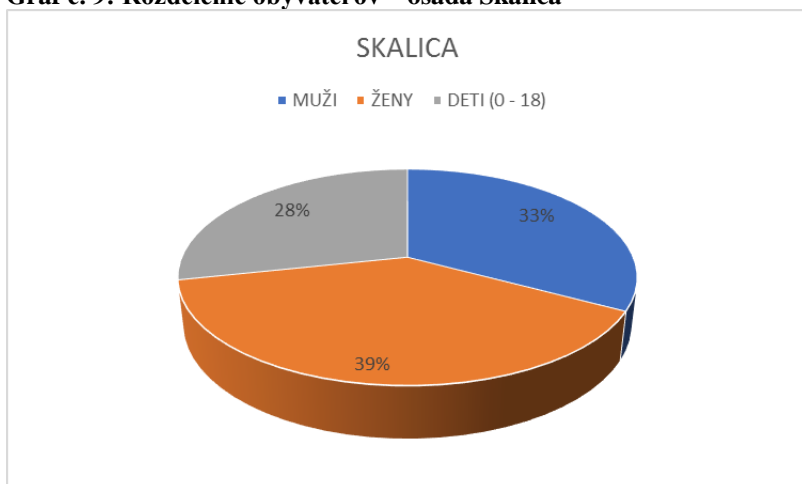
Z celkového počtu 37 obyvateľov v osade Riečanvoda, tu žije 23 detí vo veku 0 – 18 rokov, 7 žien a 7 mužov.

Graf č. 8: Rozdelenie obyvateľov osada Podlavice

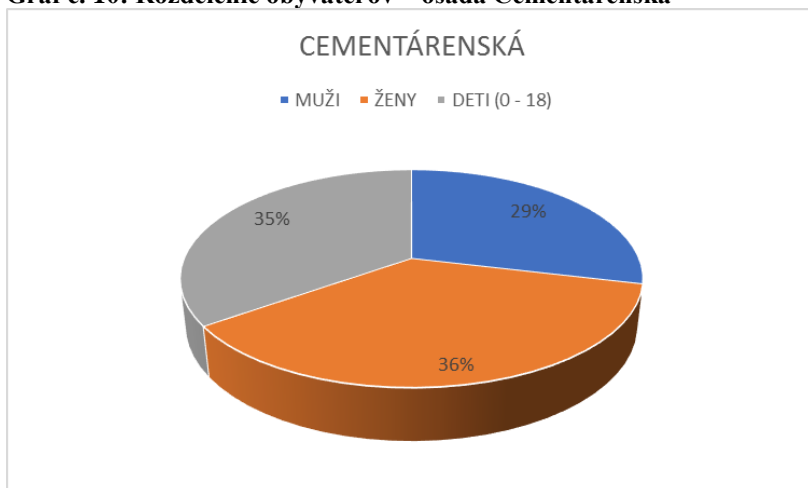
Z celkového počtu obyvateľov 83 v lokalite Podlavice žije 42 detí vo veku od 0 – 18 rokov, 17 dospelých mužov a 24 žien.

Graf č. 9: Rozdelenie obyvateľov – osada Skalica

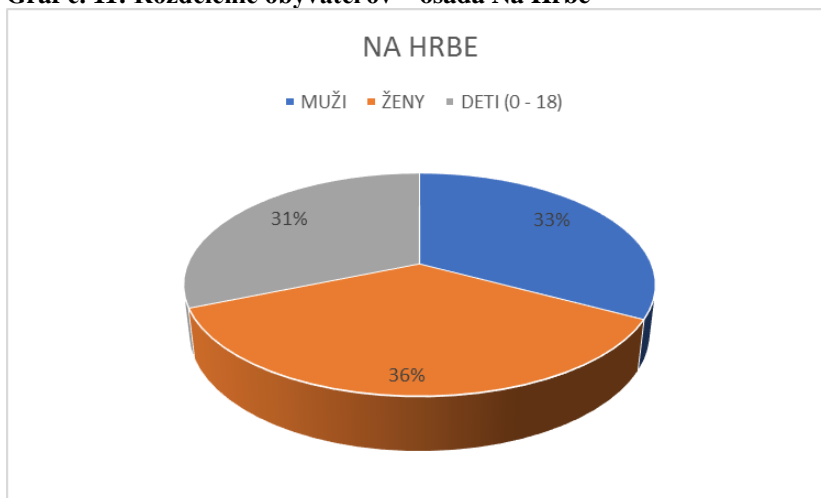
Z celkového počtu 67 obyvateľov, tu žije 19 detí vo veku 0 – 18 rokov, 22 mužov a 26 žien.

Graf č. 10: Rozdelenie obyvateľov – osada Cementársená

Z celkového počtu obyvateľov 181 v lokalite Cementársená žije 63 detí vo veku 0 – 18 rokov, 52 mužov a 66 žien.

Graf č. 11: Rozdelenie obyvateľov – osada Na Hrbe

Z celkového počtu 128 obyvateľov v lokalite Na Hrbe, tu žije 40 detí vo veku 0 – 18 rokov, 42 mužov a 46 žien.

7. Priority na rok 2018

Vzhľadom na realizované aktivity v roku 2018, sa bude naša pozornosť sústreďovať na oblasť rozvoja Terénnej sociálnej služby krízovej intervencie – na jej rozvoj a hlavne na splnenie cieľa na rok 2019 - a tým je spracovanie uceleného materiálu o osadách na území mesta Banská Bystrica. Tento materiál bude nosný pre nastavenie budúcich stratégií pre túto oblasť. Budeme aj naďalej venovať pozornosť deťom a mládeži z MRK a v rámci projektov spoznávať príčiny a nastavovať možnosti vedúce k vymaneniu sa z chudoby a zmene života v zmysle kvalitatívnej zmeny za predpokladu aktívnej spolupráce dotknutých osôb, organizácií a inštitúcií. Tak ako doposiaľ budeme konfrontovať inovatívne programy a projekty, tak aby sa stali nástrojom pomoci aj pre obyvateľov mesta Banská Bystrica, ale zároveň aby neboli len bezduchým kopírovaním z iných krajov a krajín bez rácia a „sedliackeho rozumu“ – teda logiky vnímanej širokospektrálne a hlavne v súvislostiach. Základná a zároveň najzložitejšia úloha bude tkvieť v tom, že udržíme vybudované zariadenia a budeme sa snažiť aj o ich rozvoj podľa všetkých možností a kompetencií.

Vyhotovené 04/2019

Kompletizoval: PhDr. Mgr. Karol Langstein – vedúci Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie
Mestského úradu v Banskej Bystrici